

Å rette baker for smed

Pål Grøndahl
psykologspesialist, ph.d.

Engasjement er prinsipielt meget prisverdig. Men det blir rart når en bokanmelder kritiseres for å ikke underbygge bokens budskap.

SCHIZOFRENI

UNDERTEGNEDE har i årenes løp skrevet temmelig mye i både aviser og tidsskrifter. Bare i Psykologtidsskriftet har det blitt ni bokanmeldelser og en serie debattinnlegg. Den sedvanlige responsen på slike skriblerier er som regel den absolutte taushet. Det er ofte ensomt å skrive, en erfaring jeg deler med mange andre skriveivrige sjeler. Derfor er det spennende når det en sjelden gang seiler opp en kommentar til et innlegg.

Ikke desto mindre var det med forbauselse jeg leste Torgeir M. Hillestads kommentar til bokanmeldelsen av Kieran McNallys bok *A Critical History of Schizophrenia*. Der stiller professor Hillestad seg kritisk til min anmeldelse. Hans kritikk går på at jeg angivelig ikke klarer å formidle at schizofrenibegrepet i seg selv skal være ugyldig, slik Hillestad mener jeg antyder ved å referere til McNallys bok. Professoren har ikke lest boken, og han tar forbehold om det. I stedet for å bruke en lang rekke ord mener jeg at følgende sitat fra egen anmeldelse er nokså dekkende for boken og anmeldelsen av den:

Han [McNally] presenterer en spennende og tankevekkende historie om schizofrenibegrepet. Problemene knyttet til validiteten av schizofreni ser ut til å ha vært enorme. Det gir grunnlag for å drøfte om det faktisk er et gyldig begrep. Jeg kan ikke se at forfatteren konkluderer på dette punktet, men han leverer en solid problematisering om schizofrenibegrepet som bør videreføres.

Min påstand er at verken jeg eller McNally tar direkte stilling til om schizofrenibegrepet er gyldig lenger. Jeg har anmeldt en bok som jeg fant spennende. Det betyr ikke at jeg nødvendigvis går god for alt det forfatteren står for. Det jeg skriver, er at McNally er flink til å problematisere det omdiskuterte begrepet og den problematiske diagnosen schizofreni. Det ser ut til at Hillestad begår den fundamentale attribusjonsfeil; han tillegger meg å ha samme oppfatning som forfatteren av den boken jeg anmelder.

Jeg vil uansett anbefale professor Hillestad å lese boken slik at han selv kan ta stilling til om kritikken McNally retter mot schizofrenibegrepet er grunnleggende og/eller relevant.